

Asia Tekijänoikeus hyödyllisyysmallioikeutta koskevaan hakemukseen

Hakija K:n kihlakunnan poliisilaitos

Annettu Helsingissä 7.2.2000

Selostus asiasta

Rikosylikomisario P K:n kihlakunnan poliisilaitokselta on 2.7.1999 päivätyllä kirjelmällä pyytänyt tekijänoikeusneuvoston lausuntoa siitä, onko lausuntopyyntöön liitetystä esitutkintapöytäkirjasta (6200/R/2634/98) ilmenevässä asiassa loukattu M Oy:n tai sen toimitusjohtajan H:n tekijänoikeuslain 2 §:n mukaista tekijänoikeutta. Esitutkinnassa on kuultu tekijänoikeusrikkomuksesta epäiltyinä yrittäjä O:ta ja toimittaja S:ää.

Esitutkintapöytäkirjasta ilmenee, että esitutkinta koskee hakemusta hyödyllisyysmallioikeuden saamiseksi keksintöön, jonka nimi on "Laitteisto jätteiden käsittelyyn". Hakemus on jätetty patentti- ja rekisterihallitukselle 24.8.1998. Hakijana on ollut O. Keksintö on rekisteröity 4.12.1998. Tutkinta perustuu epäilyyn siitä, että On hyödyllisyysmallihakemuksessa on mukaeltu H:n aikaisemmin, perustettavan yhtiön A Oy:n toimeksiannosta laatimia ja patentti- ja rekisterihallitukselle jätettyjä piirustuksia ja tekstejä niin, että teko loukkaa H:n ja M Oy:n tekijänoikeutta.

Esitutkintapöytäkirjaan liitetyn johdannon mukaan A Oy on ollut On ja erään toisen henkilön perustettavaksi suunnittelema yhtiö. Yhtiön perusilmoitus on aikanaan toimitettu rekisteröitäväksi.

H:n kuulustelupöytäkirjan mukaan perustettava yhtiö A Oy antoi M Oy:lle toimeksiannon laatia hyödyllisyysmallisuoja- ja patenttihakemukset. Esitutkintapöytäkirjasta ilmenee, että H:n tämän toimeksiannon johdosta laatimat piirustukset ja selostukset jätettiin 7.2.1998 perustettavan yhtiön A Oy:n nimissä patentti- ja hyödyllisyysmallioikeushakemusten yhteydessä patentti- ja rekisterihallitukselle. A Oy:n rekisteröinti peruutettiin sittemmin.

O on myöhemmin ollut hakijana hyödyllisyysmallille, jota koskevat asiakirjat on jätetty patentti- ja rekisterihallitukseen 24.8.1998. H:n mukaan kyseisessä hakemuksessa on käytetty H:n aikanaan Aille laatimia piirustuksia ja menetelmäselostuksia.

Rikosilmoituksen mukaan M Oy on luovuttanut H:n laatimat piirustukset ja selostukset A Oy:lle hakemuksissa käytettäväksi, mutta ei ole luovuttanut mitään oikeuksia niihin sittemmin hyödyllisyysmallihakemuksen tehneelle O:lle tämän omaa hakemusta varten. Rikosilmoituksen mukaan S on avustanut O:ta hyödyllisyysmallihakemuksen laatimisessa ja hakemuksen toimittamisessa patentti- ja rekisterihallitukseen.

H:n mukaan hänen laatimiinsa piirustuksiin ja niihin liittyviin teksteihin on annettu

hallinta- ja käyttöoikeus tilaajayhtiölle siihen tarkoitukseen, johon ne on tilattu. H:n mukaan tekijänoikeus hakemuksiin on jäänyt hänelle itselleen.

O:n kuulustelupöytäkirjan mukaan asia koskee hänen kehittämänsä roskapönttöä. O:n mukaan eri hyödyllisyysmallihakemuksissa olevien kuvien väitetty yhdenmukaisuus johtuu siitä, että niissä kaikissa on käytetty mallina hänen kehittämänsä roskapönttöä. O:n mukaan roskapönttöä koskevissa selostuksissa on väistämättä yhtäläisyyksiä, koska hän on selostanut sekä H:lle että S:lle roskapöntön toiminnan. O on kuulusteltaessa kertonut myös sen, että hänen hyödyllisyysmallihakemustaan piti hakemisvaiheessa vielä korjata patentti- ja rekisterihallituksesta saatujen ohjeiden mukaisesti.

O:n mukaan H:n laatimia piirustuksia ja menetelmäselostuksia ei ole kopioitu millään tavalla patentti- ja rekisterihallitukselle sittemmin jätettyihin hakemuksiin. O on kiistänyt syyllistyneensä H:n tai M Oy:n tekijänoikeuden loukkaamiseen.

Myös S on kiistänyt syyllistyneensä tekijänoikeuden loukkaamiseen. S toteaa kuulustelupöytäkirjassa muun muassa sen, että hänen havaintojensa mukaan kyseessä olevien asiakirjojen kaltaisissa selostuksissa on paljon vakio- ja määrämuotoisia osia.

Lausuntopyyntöön oheistetussa esitutkintapöytäkirjassa on liitteenä muun muassa patentti- ja rekisterihallitukselta pyydetty hyödyllisyysmallihakemus, jossa hakijaksi on merkitty O. Hakemus koskee jättekasettimenetelmää jätteiden käsittelyyn. Liitteenä on myös H:n laatima hyödyllisyysmallihakemuksen luonnos ja sen pohjalta tehdyt hakemusasiakirjat. Myös H:n luonnos ja hakemus koskevat säiliö- ja kasettijärjestelyä jätteiden käsittelemiseksi. Esitutkintapöytäkirjaan liitetyt hakemusasiakirjat sisältävät kyseessä olevia keksintöjä sekä kirjallisesti että kuvallisesti selittävän osan sekä suojavaatimusosan.

Tekijänoikeusneuvostolle 14.1.2000 saapuneesta lausuntopyynnön täydennyksestä ilmenee, että A Oy:n nimissä aikanaan patentti- ja rekisterihallitukselle toimitettu hakemus hyödyllisyysmallioikeuden saamiseksi on ollut esitutkinnan aikana edelleen vireillä. Hakemusasiakirjat ovat olleet julkisia hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain 18 §:n mukaisesti. Tekijänoikeusneuvoston 7.2.2000 saaman tiedon mukaan A Oy:n nimissä patentti- ja rekisterihallitukselle jätetty hakemus hyödyllisyysmallioikeuden saamiseksi on jäänyt sillensä.

TEKIJÄNOIKEUSNEUVOSTON LAUSUNTO

Tekijänoikeusneuvosto on käsitellyt lausuntopyynnön ja esittää lausuntonaan seuraavan.

Tekijänoikeuslain (404/1961) 1 §:n mukaan sillä, joka on luonut kirjallisen tai taiteellisen teoksen, on teokseen tekijänoikeus. Lainkohdasta ilmenee, että teos voi olla esimerkiksi selittävä kirjallinen esitys tai selittävä piirros. Selittävää piirustusta suojataan kirjallisena teoksena. Tekijänoikeuslain valmistelutöiden mukaan tämä johtuu siitä, että "lainsuojan on oltava sama siitä riippumatta, onko jonkin asian esittämistä varten käytetty kirjallista vai kuvallista ilmaisumuotoa" (komiteanmietintö 1953:5, s. 46).

Teoksella tekijänoikeudellisessa merkityksessä tarkoitetaan henkisen luomistyön tuotetta. Kirjallinen tai taiteellinen tuote on teos, jos sitä voidaan pitää tekijänsä luovan työn omaperäisenä tuloksena. Tällöin se niin sanotusti ylittää teoskynnyksen eli saavuttaa teostason. Suojan edellytyksenä ei ole muita erityisiä vaatimuksia. Esimerkiksi tuotteen kirjallisella tai taiteellisella tasolla ei ole teosharkinnassa merkitystä, ei myöskään tuotteen aikaansaamiseksi vaaditulla työ- tai tietomäärällä. Myös käytännöllistä käyttötarkoitusta toteuttava tuote voi olla teos. Erään teosharkinnassa apuna käytetyn määritelmän mukaan teoskynnys ylittyy, jos voidaan olettaa, ettei kukaan muu vastaavaan työhön ryhtyessään olisi tehnyt samanlaista teosta. Teoskynnyksen ylittyminen harkitaan tapauskohtaisesti.

Tekijänoikeus ei suojaa ideoita tai yleisiä periaatteita. Tekijänoikeus ei suojaa myöskään teoksen aihetta tai aiheen käsittelyä ohjaavaa metodia taikka teoksen sisältämiä tietoja. Sen sijaan tekijänoikeus suojaa sitä omaperäistä ilmenemismuotoa, joka tietylle idealle, periaatteelle tai aiheelle on annettu. Edellä todettu tarkoittaa esimerkiksi sitä, että samasta aiheesta voidaan kenenkään tekijänoikeuden estämättä - kirjoittaa useita teoksia.

Yleisesti voidaan todeta, että useat kirjalliset tuotteet heijastavat kirjoittajansa persoonallisuutta ja ovat siten teoksia. Niin sanotun teoskynnyksen alapuolelle voivat kuitenkin jäädä esimerkiksi lyhyet uutiset, tavanomaiset ilmoitukset ja yksittäiset virkkeet.

Tekijänoikeuden sisällöstä säädetään tekijänoikeuslain 2 ja 3 §:ssä. Lain 2 §:ssä säädetään tekijän taloudellisista oikeuksista. Pykälän 1 momentin mukaan tekijänoikeus tuottaa, tietyin tekijänoikeuslain 2 luvussa säädetyin rajoituksin, yksinomaisen oikeuden määrätä teoksesta valmistamalla siitä kappaleita ja saattamalla se yleisön saataviin, muuttamattomana tai muutettuna, käännöksenä tai muunnelmana, toisessa kirjallisuus- tai taidelajissa taikka toista tekotapaa käyttäen. Pykälän 3 momentin mukaan teos saatetaan yleisön saataviin, kun se esitetään julkisesti tai kun sen kappale tarjotaan myytäväksi, vuokrattavaksi tai lainattavaksi taikka sitä muutoin levitetään yleisön keskuuteen tai näytetään julkisesti. Tekijän moraalisisista oikeuksista säädetään lain 3 §:ssä.

Tekijänoikeus syntyy teoksen luoneelle luonnolliselle henkilölle, teoksen tekijälle. Teoksella voi olla myös useita tekijöitä. Teoksen tekijänä pidetään henkilöä, jonka luova panos ilmenee teoksesta. Teoksen tekijä ei esimerkiksi ole henkilö, jonka

osallistuminen teoksen aikaansaamiseen rajoittuu täysin mekaaniseen panokseen, esimerkiksi toisen antamien ohjeiden ja esikuvien tarkkaan toteuttamiseen.

Tekijänoikeus syntyy, kun teos on luotu. Tekijänoikeuden syntyminen ei edellytä esimerkiksi sitä, että teos olisi saatettu yleisön saataviin. Tekijänoikeuslain 43 §:n yleissäännön mukaan tekijänoikeus on voimassa, kunnes tekijän kuolinvuodesta on kulunut 70 vuotta.

Tekijänoikeuslain 4 §:n 1 momentin mukaan sillä, joka on kääntänyt teoksen, muunnellut sitä tai saattanut sen toiseen kirjallisuus- tai taidelajiin, on tekijänoikeus teokseen tässä muunnellussa muodossa. Myös muuntelijan suorituksen on osoitettava omaperäisyyttä, jotta se saisi suojaa. Muuntelijan oikeus ei rajoita tekijänoikeutta alkuperäiseen teokseen. Siten muunnellun kappaleen valmistaminen teoksesta ja sen saattaminen yleisön saataviin edellyttää teoksen tekijän lupaa.

Eri teosten välinen samankaltaisuusarviointi perustuu teosten olennaisten osien samankaltaisuuden arviointiin. Samanlaisuusarvioinnissa tarkastellaan Pirkko-Liisa Haarmannin mukaan sitä, muistuttavatko teokset toisiaan siinä määrin, että ne herättävät samuuselämyksen (Haarmann, Tekijänoikeus, lähioikeudet ja oikeus valokuvaan, Helsinki 1992, s. 79). Samankaltaisuusarviointi on siten tapauskohtaista harkintaa.

Tekijänoikeuslain 9 §:n mukaan lakeihin ja asetuksiin sekä viranomaisen tai muun julkisen elimen päätöksiin ja lausumiin ei ole tekijänoikeutta.

Tekijänoikeuden rajoituksista

Tekijänoikeuslain 1 luvussa säädettyyn tekijänoikeuteen on lain 2 luvussa tehty useita rajoituksia. Rajoitukset on katsottu välttämättömiksi lähinnä yleisen edun vuoksi sekä käytännöllisistä ja teknillisistä syistä. Osa rajoituksista koskee julkistettuja, osa julkaistuja teoksia. Julkistamisen ja julkaisemisen käsitteet on määritelty tekijänoikeuslain 8 §:ssä. Säännöksen mukaan teos katsotaan julkistetuksi, kun se on luvallisesti saatettu yleisön saataviin. Julkaistuksi teos katsotaan, kun sen kappaleita on tekijän suostumuksella saatettu kauppaan tai muutoin levitetty yleisön keskuuteen.

Tekijänoikeuslain 12 §:n nojalla saa jokainen valmistaa julkistetusta teoksesta muutaman kappaleen yksityistä käyttöönsä varten. Siten valmistettua kappaletta ei saa käyttää muuhun tarkoitukseen. Lainkohdassa tarkoitettua yksityistä käyttöä on esimerkiksi kappaleen valmistaminen henkilökohtaista opiskelua tai harrastustoimintaa varten. Pykälän 4 momentissa on rajoitussäännöksen soveltamisalan ulkopuolelle suljettu tietyt teokset.

Tekijänoikeuslain 25 c §:n mukaan se, mitä suullisesti tai kirjallisesti esitetään julkisessa edustajistossa, viranomaisessa tai yleisestä asiasta neuvottelemista varten pidetyssä julkisessa tilaisuudessa, on lupa toisintaa tekijän suostumuksetta. Jutussa tai asiassa annetun lausunnon tai todisteena esitetyn kirjoituksen ja muun sellaisen saa kuitenkin toisintaa vain sitä juttua tai asiaa selostettaessa ja selostuksen tarkoituksen edellyttämässä laajuudessa. Tekijällä yksin on oikeus julkaista esitystensä kokoelma. Komiteanmietinnön 1992:4 mukaan tekijänoikeuslain 24 §:ää (nykyisin lain 25 c §) on tulkittava ahtaasti. Mietinnön mukaan jo pykälän sanamuoto viittaa siihen, ettei

pelkkä asiakirjan lähettäminen tai antaminen viranomaiselle riittää, vaan esittämisen on tapahduttava viranomaisen tai julkisen edustajiston edessä tai julkisessa tilaisuudessa, jossa neuvotellaan yleisistä asioista. (mietintö s. 118)

Tekijänoikeuslain 25 d §:n 1 momentissa puolestaan säädetään, että tekijänoikeus ei rajoita oikeutta saada tieto yleisestä asiakirjasta. Pykälän 2 momentin mukaan teoksia saadaan käyttää oikeudenhoidon ja yleisen turvallisuuden vaatiessa.

Tekijänoikeuden siirtymisestä

Tekijänoikeus syntyy aina teoksen luoneelle luonnolliselle henkilölle, teoksen tekijälle. Tekijä voi kuitenkin luovuttaa tekijänoikeuksiaan toiselle, myös oikeushenkilölle. - Tekijänoikeuden siirtämisestä säädetään tekijänoikeuslain 3 luvussa. Luku sisältää tekijänoikeuden luovutusta koskevia yleisiä säännöksiä ja tietyt luovutustilanteita koskevia yksityiskohtaisempia säännöksiä.

Yleisten tekijänoikeuden luovutusta koskevien säännösten mukaan tekijä voi luovuttaa taloudelliset oikeutensa kokonaan tai osittain. Moraalisista oikeuksistaan tekijä voi luopua laadultaan ja laajuudeltaan rajoitettua teoksen käyttämistä varten. Teoksen kappaleen luovutukseen ei, tilauksesta valmistettua muotokuvaa koskevin poikkeuksin, sisälly tekijänoikeuden luovutusta. Siten teoskappaleen omistus- tai käyttöoikeuden luovutus ei pääsääntöisesti, ellei toisin sovita, sisällä tekijänoikeuden luovutusta. - Ellei toisin ole sovittu, ei se, jolle tekijänoikeus on luovutettu, saa muuttaa teosta eikä luovuttaa samaansa oikeutta toiselle. Jos oikeus kuuluu liikkeelle, sen saa kuitenkin luovuttaa liikkeen tai sen osan luovutuksen yhteydessä. Tekijänoikeuden luovutuksesta tehdyn sopimuksen kohtuutonta ehtoa voidaan sovitella varallisuus oikeudellisista oikeustoimista annetun lain mukaisesti.

Tekijänoikeuslaissa ei ole säädetty tekijänoikeuden luovutukselle määrämuotoa. Oikeuksia voidaan siirtää nimenomaisella kirjallisella tai suullisella sopimuksella. Lisäksi oikeudet voivat siirtyä joissakin tilanteissa niin sanotulla hiljaisella sopimuksella eli ilman, että tekijänoikeuden siirtymisestä olisi niissä nimenomaisesti sovittu.

Edellä selostetun mukaisesti tekijänoikeus syntyy teoksen tekijälle silloinkin, kun teos luodaan toimeksiantosuhteessa. Jos toimeksiantosuhteessa tehtyyn teokseen olevien taloudellisten oikeuksien siirtymisestä ei ole nimenomaisesti sovittu, joudutaan tapauskohtaisesti harkitsemaan, ovatko oikeudet ilman nimenomaista sopimistakin siirtyneet mahdollisesti kokonaan tai osittain toimeksiantajalle. Harkinnassa kiinnitetään huomiota esimerkiksi toimeksiantosuhteen tarkoitukseen ja teoksen tavanomaiseen käyttötapaan toimeksiantajan toimialalla.

Lausuntopyynnössä tarkoitettu aineisto

Hyödyllisyysmallioikeushakemuksen sisältämä aineisto tekijänoikeuden kohteena

Aineistot, joita lausuntopyyntö koskee, on tarkoitettu hyödyllisyysmallioikeuksien hakemiseen.

Hyödyllisyysmallioikeudesta annetun lain (800/1991) 1 §:n mukaan se, joka on tehnyt keksinnön tai se, jolle keksijän oikeus on siirtynyt, voi hakemuksesta saada hyödyllisyysmallioikeuden keksintöön ja siten yksinoikeuden sen ammattimaiseen hyväksikäyttöön sen mukaan kuin hyödyllisyysmallioikeudesta annetussa laissa säädetään.

Hyödyllisyysmallilain 6 §:n 2 momentin mukaan hyödyllisyysmallihakemuksen on sisällettävä keksinnön selitys ja tarvittavat kuvat sekä täsmällisesti ilmaistuna se, mitä halutaan suojata (suojavaatimus). Hakemukseen liitettävistä kuvista annetaan asetuksella tarkempia säännöksiä. Selityksen on oltava niin selvä, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä. Lain 47 §:n mukaan rekisteriviranomainen voi antaa yksityiskohtaisia määräyksiä hyödyllisyysmallihakemuksesta ja sen käsittelystä.

Hyödyllisyysmallioikeudesta annetun asetuksen (1419/1991) 13-15 § sisältävät säännöksiä hyödyllisyysmallioikeutta koskevaan hakemukseen sisällytettävästä suojavaatimuksesta, selityksestä ja kuvista. Lisäksi hyödyllisyysmallioikeuden hakemista koskevat patentti- ja rekisterihallituksen siitä antamat määräykset.

Tekijänoikeusneuvostolle toimitettuun lausuntopyyntöön liittyy H:n tekemäksi mainittu luonnos hyödyllisyysmallioikeushakemukseksi sekä sen pohjalta tehty korjattu hakemus. Hakemusasiakirjat koskevat säiliö- ja kasettijärjestelyä jätteiden käsittelemiseksi. Korjattu hakemus sisältää keksinnön selityksen, suojavaatimukset ja yhdeksän keksintöä havainnollistavaa kuvaa. Luonnos hakemukseksi sisältää suojavaatimusosan ja keksinnön selityksen, jotka ovat lähes samanlaisia kuin korjatussa hakemuksessa, sekä kolme keksintöä havainnollistavaa kuvaa.

Myös O:n hyödyllisyysmallihakemus koskee laitteistoa jätteiden käsittelyyn. Hakemus sisältää keksinnön selityksen, suomen ja ruotsin kielellä esitetyt suojavaatimukset sekä kaksi keksintöä havainnollistavaa kuvaa.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että hyödyllisyysmallioikeuden hakemista varten laaditut asiakirjat voivat sisältää tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettuja teoksia. Keksintö, jota hyödyllisyysmallihakemus koskee, sekä hyödyllisyysmallioikeutta koskevat säännökset ja määräykset asettavat luonnollisesti tietyt rajat sille, millainen hyödyllisyysmallihakemus voi olla. Nämä säännökset ja määräykset ohjaavat esimerkiksi sitä, minkälaisia seikkoja hakemuksen kirjallisessa selittävässä osassa on keksintöä koskien esitettävä ja sitä, missä järjestyksessä nuo seikat on esitettävä. Keksintö, ohjeet ja määräykset eivät kuitenkaan täysin määrää sitä, millainen hyödyllisyysmallihakemus tietystä keksinnöstä voidaan tehdä. Mainituista seikoista huolimatta hyödyllisyysmallioikeushakemus voi sisältää tekijänoikeudella suojattua aineistoa.

Teoskynnyksen ylittyminen

Kuten lausunnossa edellä on todettu, teoskynnyksen ylittyminen arvioidaan yksittäistapauksittain. Nyt kyseessä olevassa tapauksessa kannanotto teoskynnyksen

ylittymiseen on, ottaen huomioon aineiston tekninen laatu ja käyttötarkoitus, jossakin määrin vaikeaa. Tekijänoikeusneuvosto on kuitenkin päättänyt katsomaan, että H:n laatimaksi mainitut hakemusasiakirjat, sekä hakemuksen luonnos sellaisena kuin se on tekijänoikeusneuvostolle esitetty että korjattu hakemus, saavat kumpikin kokonaisuutena suojaa tekijänoikeuslain 1 §:ssä tarkoitettuna selittävänä teoksena. Hakemusasiakirjat saavat suojaa sillä perusteella, että hakemuksessa tarkoitettu keksintö on niissä selitetty riittävän omaperäisellä tavalla. Tekijänoikeusneuvosto katsoo, että hakemuksen luonnosta ja korjattua hakemusta voidaan pitää saman teoksen kappaleina.

Aineistojen samankaltaisuus

Hyödyllisyysmallihakemus, jossa hakijaksi on merkitty O, etenee keksintöä sanallisesti selittävässä osassa pitkälti samantyyppisesti kuin edellä viitatus H:n laatimiksi mainitut hakemusasiakirjat. Toisaalta H:n ja O:n hakemusten sanallisia selityksiä yksityiskohtaisesti tarkasteltaessa voidaan havaita, että niissä on lukuisia pieniä keskinäisiä eroja asioiden ilmaisutavoissa.

O:n hakemusasiakirjat sisältävät vain kaksi keksintöä havainnollistavaa kuvaa. Ne ovat yleispiirteisemmät kuin H:n laatimiin hakemusasiakirjoihin otetut piirustukset. Vastaavasti O:n hakemusasiakirjoissa se keksinnön sanallisen selityksen osa, jossa keksintöä selostetaan piirrosten avulla, on lyhyempi kuin H:n laatimissa hakemusasiakirjoissa.

O:n hakemusasiakirjoihin sisältyvät suojavaatimukset sinänsä ovat pitkälti samat ja samassa järjestyksessä esitetyt kuin H:n laatimiksi mainituissa hakemusasiakirjoissa. Lähemmin tarkasteltuina vaatimusten ilmaisumuodoissa on eroja esimerkiksi vaatimuksissa numero 1, 3, 4 ja 5.

Tekijänoikeusneuvosto toteaa, että O:n ja H:n hakemusasiakirjojen keskinäinen samankaltaisuus keksintöä sanallisesti selostavissa osissa johtuu väistämättä osaksi kirjoitusten samasta aiheesta ja samasta tarkoituksesta. Yksityiskohtaisesti tarkastellen kirjoituksissa on lukuisia pieniä keskinäisiä eroja. Lisäksi O:n hakemusasiakirjoissa se keksinnön sanallisen selityksen osa, jossa keksintöä selostetaan piirrosten avulla, on lyhyempi kuin H:n hakemusasiakirjoissa.

Toisaalta O:n ja H:n kirjoituksista saa kokonaisuutena arvioiden keskenään samankaltaisen vaikutelman. Tämä johtuu siitä, että O:n kirjoituksessa selostetut asiat löytyvät pitkälti samantyyppisesti ja juuri samassa järjestyksessä selostettuina myös H:n kirjoituksesta.

Tekijänoikeusneuvostosto toteaa, että H:n hakemusasiakirjoissa keksintöä sanallisesti selostava osa saa suojaa teoksena.

Edellä selostettujen havaintojen perusteella tekijänoikeusneuvosto katsoo, että O:n hyödyllisyysmallioikeutta koskevaan hakemukseen sisältyvää keksintöä sanallisesti selostavaa osaa (esitutkintapöytäkirjan liitteen 2 sivuja 1-4) voidaan pitää H:n laatimiksi mainittujen hakemusasiakirjojen vastaavan osan tekijänoikeuslain 2 §:ssä tarkoitettuna kappaleena.

Tekijänoikeuden rajoitussäännösten soveltuminen

Tekijänoikeusneuvosto katsoo, etteivät lausunnossa edellä selostetut tekijänoikeutta rajoittavat säännökset sovellu kappaleen valmistamiseen H:n hyödyllisyysmallioikeutta koskevien hakemusasiakirjojen teossuojaa saavasta osasta uutta hyödyllisyysmallioikeushakemusta varten.

Sopimusten tulkintaa koskeva kannanotto

Tekijänoikeusneuvosto ei voi toimivaltansa puitteissa ratkaista sopimusten tulkintaa koskevia eikä muutoinkaan näytön harkintaa edellyttäviä kysymyksiä. Siten tekijänoikeusneuvosto ei voi antaa vastausta siihen kysymykseen, onko lausuntopyynnön liitteenä toimitetusta esitutkintapöytäkirjasta ilmenevässä asiassa loukattu M Oy:n tai H:n tekijänoikeuslain 2 §:n mukaista tekijänoikeutta.

Varapuheenjohtaja Mikko Könkkölä

Sihteeri Kaisa-Reetta Karhu

Lausunto on ratkaistu tekijänoikeusneuvoston täysistunnossa, johon ovat osallistuneet tekijänoikeusneuvoston varapuheenjohtaja Mikko Könkkölä, tekijänoikeusneuvoston varsinaiset jäsenet Stig Henriksson, Kaj Nordberg, Kirsi-Marja Okkonen, Lauri Rechardt ja Markku Uotila sekä varajäsen Rainer Oesch.